

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Metodické doporučení

**k novele zákonů o ÚSC v oblasti odměňování členů zastupitelstev ÚSC
(krácení výše odměn členů zastupitelstev ÚSC při současném výkonu funkcí
na více samosprávných celcích) s účinností od 1. 1. 2026**

Praha, září 2025

I. Úvodní poznámky k novele zákonů o ÚSC

Zákony o obcích, o krajích a o hlavním městě Praze byly novelizovány zákonem č. 57/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. **Účinnost novely v oblasti odměňování členů zastupitelstev, která se věcně týká zejména krácení výše odměn v případě současného výkonu funkcí na více samosprávných celcích, nastává 1. 1. 2026.** Novela byla přijata na základě poslaneckého návrhu, bez konzultace s Ministerstvem vnitra.

Níže zpracované metodické doporučení je třeba považovat za snahu Ministerstva vnitra sjednotit aplikační praxi územních samosprávných celků a reagovat tak na možné problémové situace vyplývající z uvedené novely.

II. Znění novely

Změna zákona o obcích (obecní zřízení) od 1. 1. 2026

§ 72

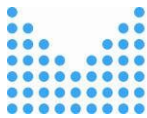
(1) Uvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytuje obec za výkon funkce odměnu ve výši podle § 73 odst.1. Odměna se poskytuje ode dne zvolení do funkce, již zastupitelstvo obce určilo jako funkci, pro kterou budou členové zastupitelstva obce uvolněni, nejdříve však ode dne, od kterého ji zastupitelstvo obce jako takovou funkci určilo. Uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který je poslancem, senátorem nebo členem vlády, poskytuje obec odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, která by jinak náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce. **Je-li uvolněný člen zastupitelstva obce zároveň členem zastupitelstva kraje nebo hlavního města Prahy podle jiného právního předpisu, poskytnete mu odměnu v plné výši pouze ten samosprávný celek, který by mu jako členovi zastupitelstva poskytoval odměnu vyšší. Druhý z obou samosprávných celků, jehož zastupitelstva je členem, mu poskytnete odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, kterou by mu jinak jako členovi zastupitelstva poskytoval.**

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce může obec poskytovat za výkon funkce odměnu až do maximální výše podle § 73 odst. 2. V takovém případě se odměna poskytuje ode dne stanoveného zastupitelstvem obce, nejdříve však ode dne přijetí usnesení zastupitelstva obce, kterým odměnu stanovilo. **Je-li neuvolněný člen zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty (primátora) nebo místostarosty (náměstka primátora), zároveň členem zastupitelstva kraje nebo hlavního města Prahy podle jiného právního předpisu, poskytnete mu odměnu v plné výši pouze ten samosprávný celek, který by mu jako členovi zastupitelstva poskytoval odměnu vyšší. Druhý z obou samosprávných celků, jehož zastupitelstva je členem, mu poskytnete odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, kterou by mu jinak jako členovi zastupitelstva poskytoval. Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce vykonávajícímu funkci starosty (primátora) nebo místostarosty (náměstka primátora), který je zároveň poslancem, senátorem nebo členem vlády, může obec poskytovat odměnu nejvýše ve výši 0,4násobku výše odměny, která by mu jinak jako neuvolněnému členovi zastupitelstva obce při výkonu těchto funkcí náležela.**

Změna zákona o krajích (krajské zřízení) od 1. 1. 2026

§ 47

(1) Uvolněnému členovi zastupitelstva poskytuje kraj za výkon funkce odměnu ve výši podle § 48 odst. 1. Odměna se poskytuje ode dne zvolení do funkce, již zastupitelstvo určilo jako funkci, pro kterou budou členové zastupitelstva uvolněni, nejdříve však ode dne, od kterého ji zastupitelstvo jako takovou funkci určilo. Uvolněnému členovi zastupitelstva, který je poslancem, senátorem nebo členem

vlády, poskytuje kraj odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, která by jinak náležela uvolněnému členovi zastupitelstva. **Je-li uvolněný člen zastupitelstva kraje zároveň členem zastupitelstva obce nebo hlavního města Prahy podle jiného právního předpisu, poskytne mu odměnu v plné výši pouze ten samosprávný celek, který by mu jako členovi zastupitelstva poskytoval odměnu vyšší. Druhý z obou samosprávných celků, jehož zastupitelstva je členem, mu poskytne odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, kterou by mu jinak jako členovi zastupitelstva poskytoval.**

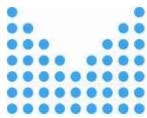
(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva může kraj poskytovat za výkon funkce odměnu až do maximální výše podle § 42 odst. 2. V takovém případě se odměna poskytuje ode dne stanoveného zastupitelstvem, nejdříve však ode dne přijetí usnesení zastupitelstva, kterým odměnu stanovilo. **Je-li neuvolněný člen zastupitelstva kraje, který vykonává funkci hejtmana nebo náměstka hejtmana, zároveň členem zastupitelstva obce nebo hlavního města Prahy podle jiného právního předpisu, poskytne mu odměnu v plné výši pouze ten samosprávný celek, který by mu jako členovi zastupitelstva poskytoval odměnu vyšší. Druhý z obou samosprávných celků, jehož zastupitelstva je členem, mu poskytne odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, kterou by mu jinak jako členovi zastupitelstva poskytoval. Neuvolněnému členovi zastupitelstva kraje vykonávajícímu funkci hejtmana nebo náměstka hejtmana, který je zároveň poslancem, senátorem nebo členem vlády, může kraj poskytovat odměnu nejvýše ve výši 0,4násobku výše odměny, která by mu jinak jako neuvolněnému členovi zastupitelstva kraje při výkonu těchto funkcí náležela.**

Změna zákona o hlavním městě Praze od 1. 1. 2026

§ 53

(1) Uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy poskytuje hlavní město Praha za výkon funkce odměnu ve výši podle § 54 odst. 1. Odměna se poskytuje ode dne zvolení do funkce, již zastupitelstvo hlavního města Prahy určilo jako funkci, pro kterou budou členové zastupitelstva hlavního města Prahy uvolněni, nejdříve však ode dne, od kterého ji zastupitelstvo hlavního města Prahy jako takovou funkci určilo. Uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který je poslancem, senátorem nebo členem vlády, poskytuje hlavní město Praha odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, která by jinak náležela uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy. **Je-li uvolněný člen zastupitelstva hlavního města Prahy zároveň členem zastupitelstva obce nebo kraje podle jiného právního předpisu, poskytne mu odměnu v plné výši pouze ten samosprávný celek, který by mu jako členovi zastupitelstva poskytoval odměnu vyšší. Druhý z obou samosprávných celků, jehož zastupitelstva je členem, mu poskytne odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, kterou by mu jinak jako členovi zastupitelstva poskytoval.**

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy může hlavní město Praha poskytovat za výkon funkce odměnu až do maximální výše podle § 54 odst. 2. V takovém případě se odměna poskytuje ode dne stanoveného zastupitelstvem hlavního města Prahy, nejdříve však ode dne přijetí usnesení zastupitelstva hlavního města Prahy, kterým odměnu stanovilo. **Je-li neuvolněný člen zastupitelstva hlavního města Prahy, který vykonává funkci primátora nebo náměstka primátora, zároveň členem zastupitelstva obce nebo kraje podle jiného právního předpisu, poskytne mu odměnu v plné výši pouze ten samosprávný celek, který by mu jako členovi zastupitelstva poskytoval odměnu vyšší. Druhý z obou samosprávných celků, jehož zastupitelstva je členem, mu poskytne odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, kterou by mu jinak jako členovi zastupitelstva poskytoval. Neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy vykonávajícímu funkci primátora nebo náměstka primátora, který je zároveň poslancem, senátorem nebo členem vlády, může hlavní město Praha poskytovat odměnu nejvýše ve výši 0,4násobku výše odměny, která by mu jinak jako neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy při výkonu těchto funkcí náležela.**

III. Metodické doporučení k jednotlivým aspektům novely

KRÁCENÍ VÝŠE ODMĚN PŘI SOUČASNÉM VÝKONU FUNKCE U JINÉHO ÚSC

PŘÍPADY, KDY BUDE DOCHÁZET KE KRÁCENÍ VÝŠE ODMĚN

Vzhledem k tomu, že se právní úprava krácení výše odměn při souběhu výkonu funkcí člena zastupitelstva u různých územních samosprávných celků „prolíná“ jednotlivými zákony, je třeba věnovat pozornost právní úpravě napříč zákonem o obcích, zákonem o krajích a zákonem o hl. m. Praze.

Ve všech níže uvedených případech se vždy krátí ta z odměn, která je „**NIŽŠÍ**“, a obdobně jako v případě souběhu s funkcí poslance, senátora nebo člena vlády bude u neuvolněných členů zastupitelstva docházet ke **KRÁCENÍ ODMĚNY SCHVÁLENÉ ZASTUPITELSTVEM**, a nikoli ke krácení maximální možné výše odměny vyplývající ze zákona.

Poznamenáváme, že pro posouzení, která z odměn je nižší, je v případě schválené odměny za „**kumulaci (souhrn) více funkcí**“ (např. radní + člen výboru + předseda komise apod.) třeba posuzovat souhrnnou odměnu u dotčeného územního samosprávného celku.

OBCE (VČETNĚ ÚZEMNĚ ČLENĚNÝCH STATUTÁRNÍCH MĚST)¹

UVOLNĚNÍ – OBEC

- Uvolněný člen zastupitelstva obce v jakékoli funkci, pokud bude současně členem zastupitelstva kraje.

Příklad: Uvolněný radní na obci a současně neuvolněný člen výboru zastupitelstva kraje.

NEUVOLNĚNÍ – OBEC

- Neuvolněný starosta nebo místostarosta obce, pokud bude současně i členem zastupitelstva kraje v jakékoli funkci.

Příklad: Neuvolněný místostarosta na obci a „řadový“ člen zastupitelstva kraje.

- Neuvolněný člen zastupitelstva obce v jakékoli funkci, pokud bude současně i uvolněným členem zastupitelstva kraje nebo neuvolněným hejtmánem nebo náměstkem hejtmána.

Příklad: „Řadový“ člen zastupitelstva obce a neuvolněný náměstek hejtmána.

UVOLNĚNÍ – MĚSTSKÉ ČÁSTI NEBO MĚSTSKÉ OBVODY ÚZEMNĚ ČLENĚNÉHO STATUTÁRNÍHO MĚSTA

- Uvolněný člen zastupitelstva městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města v jakékoli funkci, pokud bude současně členem zastupitelstva kraje.

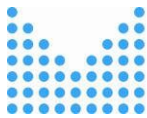
Příklad: Uvolněný předseda výboru zastupitelstva městské části a současně neuvolněný člen výboru zastupitelstva kraje.

NEUVOLNĚNÍ – MĚSTSKÉ ČÁSTI NEBO MĚSTSKÉ OBVODY ÚZEMNĚ ČLENĚNÉHO STATUTÁRNÍHO MĚSTA

- Neuvolněný starosta nebo místostarosta městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města, pokud bude současně i členem zastupitelstva kraje v jakékoli funkci.

Příklad: Neuvolněný starosta městského obvodu a současně radní na kraji (nerozhodné, zda uvolněný či neuvolněný).

¹ Pozn. Pro právní poměry členů zastupitelstev městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst platí ustanovení zákona o obcích stejně jako pro členy zastupitelstev obcí (viz § 146 zákona o obcích).

- Neuvolněný člen zastupitelstva městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města v jakékoli funkci, pokud bude současně i uvolněným členem zastupitelstva kraje nebo neuvolněným hejtmánem nebo náměstkem hejtmána.

Příklad: Neuvolněný člen komise zastupitelstva městské části a uvolněný radní na kraji.

KRAJE

UVOLNĚNÍ – KRAJ

- Uvolněný člen zastupitelstva kraje v jakékoli funkci, pokud bude současně členem zastupitelstva obce nebo městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města.

Příklad: Uvolněný radní na kraji a neuvolněný člen výboru zastupitelstva obce.

NEUVOLNĚNÍ – KRAJ

- Neuvolněný hejtmán nebo náměstek hejtmána, pokud bude současně i členem zastupitelstva obce nebo městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města v jakékoli funkci.

Příklad: Neuvolněný náměstek hejtmána a „řadový“ člen zastupitelstva městské části.

- Neuvolněný člen zastupitelstva kraje v jakékoli funkci, pokud bude současně i uvolněným členem zastupitelstva nebo neuvolněným starostou nebo místostarostou obce nebo městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města.

Příklad: Neuvolněný předseda výboru zastupitelstva kraje a neuvolněný místostarosta městského obvodu.

Pro ilustraci uvádíme základní příklad způsobu výpočtu a zaokrouhlování výše krácených odměn. Způsob výpočtu lze využít i pro jiné kombinace.

Příklad (základní způsob výpočtu odměn)

Bude-li neuvolněný starosta se schválenou odměnou 40.000 Kč současně neuvolněný člen výboru zastupitelstva kraje s odměnou 9.154 Kč, potom bude jeho konečná (zkrácená) odměna na kraji ve výši 3.662 Kč. Výpočet: odměna 9.154 Kč je nižší a bude krácena 0,4násobkem ($9.154 \times 0,4 = 3.661,6$ Kč). Výsledek pak zaokrouhlíme na celé koruny nahoru tj. 3.662 Kč.

PŘÍPADY, KDY NEBUDE DOCHÁZET KE KRÁČENÍ VÝŠE ODMĚN

STATUTÁRNÍ MĚSTA VS. MĚSTSKÉ ČÁSTI NEBO MĚSTSKÉ OBVODY ÚZEMNĚ ČLENĚNÉHO STATUTÁRNÍHO MĚSTA

Ke krácení odměn nebude docházet v jakékoli kombinaci výkonu funkce člena zastupitelstva statutárního města a člena zastupitelstva městské části nebo městského obvodu. Je nerozhodné, zda se bude jednat o uvolněné či neuvolněné funkce, či zda půjde o funkci primátora (starosty apod.).

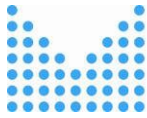
Příklady:

Nedojde tak ke krácení odměn v případě např. uvolněného primátora, který bude současně uvolněným radním na městské části územně členěného statutárního města.

Krátit se nebude odměna ani například v kombinaci neuvolněný místostarosta městského obvodu a neuvolněný náměstek primátora.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Členové Zastupitelstva hl. m. Prahy ani městských částí hl. m. Prahy nemohou být členy zastupitelstev krajů ani jiných obcí – tyto kombinace tedy do úvahy nepřicházejí ani teoreticky. Novela nestanoví krácení odměny v případě souběhu funkcí člena Zastupitelstva hl. m. Prahy a člena zastupitelstva městské části hl. m. Prahy. Proto **ke krácení odměn nebude docházet v jakékoli kombinaci výkonu funkce člena Zastupitelstva hl. m. Prahy a člena zastupitelstva některé z městských částí hl. m. Prahy.**

Je také nerozhodné, zda se bude jednat o uvolněné či neuvolněné funkce, či zda půjde o funkci primátora (starosty městské části apod.).

Příklady:

Nedojde tak ke krácení odměn v případě např. uvolněného radního hl. m. Prahy, který bude současně uvolněným starostou městské části. Krátit se nebudou odměny ani při kombinaci neuvolněný místostarosta městské části a neuvolněný náměstek primátora hl. m. Prahy.

SHODNÁ VÝŠE ODMĚN

V praxi, zejména u neuvolněných funkcí, může nastat situace, kdy bude výše odměn SHODNÁ. Novela takovou situaci nikterak neřeší, nicméně lze mít za to, že byt' ani jedna z odměn není „nižší“, mělo by dojít z logiky věci ke krácení odměny u jednoho z územních samosprávných celků. Lze doporučit, aby v tomto specifickém případě došlo ke vzájemné dohodě dotčených územních samosprávných celků, který z nich bude poskytovat „krácenou“ odměnu.

KRÁCENÍ VÝŠE ODMĚN PŘI SOUČASNÉM VÝKONU FUNKCE POSLANCE, SENÁTORA NEBO ČLENA VLÁDY

➤ **nově** se zavádí, že i **NEUVOLNĚNÉMU**:

- starostovi nebo místostarostovi obce,
- starostovi nebo místostarostovi městské části nebo městského obvodu,
- hejtmanovi nebo náměstkovi hejtmana,
- primátorovi nebo náměstkovi primátora hl. m. Prahy nebo starostovi nebo místostarostovi městské části hl. m. Prahy,

který je zároveň poslancem, senátorem nebo členem vlády, se může poskytovat odměna nejvýše ve výši 0,4násobku výše odměny, která by mu jinak při výkonu těchto funkcí náležela.

Právní úprava se týká pouze vyjmenovaných funkcí. V případě ostatních neuvolněných funkcí (např. neuvolněný radní) se krácení odměn neuplatní.

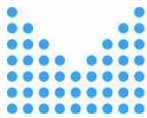
Právní úprava stanoví, že se krátí výše odměny, která by neuvolněnému členovi zastupitelstva „jinak náležela“, nikoliv, že se krátí maximální možná výše odměny za výkon dané funkce. **Krátit se tedy bude výše odměny schválená zastupitelstvem daného územního samosprávného celku.**

Pro úplnost doplňujeme, že stávající právní úprava již stanoví krácení výše odměn v případě uvolněných členů zastupitelstev při souběhu s funkcí poslance, senátora či člena vlády.

Nově se tak zavádí, že i v případě souběhu výše uvedených **neuvolněných funkcí** členů zastupitelstev s funkcí poslance, senátora nebo člena vlády, se jim bude krátit 0,4násobkem výše **odměny**, která je pro danou funkci aktuálně schválená zastupitelstvem.

„VÍCENÁSOBNÉ“ KRÁCENÍ ODMĚN

V praxi může dojít k situaci, kdy dotyčný je současně např. poslancem (resp. senátorem nebo členem vlády), členem zastupitelstva obce a členem zastupitelstva kraje. Novela postup při krácení odměn v případě takovýchto „vícenásobných“ souběhů neřeší. Doporučujeme tedy postupovat tak, že nejprve bude uplatněno pravidlo krácení odměny při souběhu s funkcí poslance (resp. senátora nebo člena vlády) a následně pak pravidlo krácení odměny při souběhu s členstvím v zastupitelstvu jiného územního samosprávného celku. Může tak dojít k vícenásobnému krácení odměny.

Příklad (vícenásobné krácení)

Bude-li neuvolněný starosta obce se schválenou odměnou 30.000 Kč současně neuvolněným náměstkem hejtmána na kraji se schválenou odměnou 20.000 Kč a současně poslancem.

Výpočet jeho odměny bude následující:

Na obci: 12.000 Kč (odměna 30.000 Kč je vyšší a bude krácena „jen“ 0,4násobkem za souběh s poslancem).

Na kraji: 3.200 Kč (odměna 20.000 je nižší než na obci a bude krácena jak 0,4násobkem za souběh s poslancem na 8.000 Kč a následně tato krácená odměna bude ještě „vícenásobně“ zkrácena 0,4násobkem za souběh se starostou obce).

VZÁJEMNÁ INFORMOVANOST

Novela neřeší vzájemnou informovanost územních samosprávných celků o souběhu výkonu funkcí členů zastupitelstev a o výši jejich odměn. V současné době není ani žádný informační systém, který by souběh výkonu funkcí zaznamenával a územním samosprávným celkům o něm poskytoval informaci. Existují jen základní přehledy o tom, kdo byl do kterého zastupitelstva zvolen (více na <https://www.volby.cz/>).

Lze poznamenat, že dle ustanovení § 13 odst. 2 zákona o obcích **orgány kraje poskytují obcím na požádání bezplatně údaje a informace pro výkon jejich působnosti, přičemž uvedená povinnost je uložena též i obcím vůči krajům**. Existuje tedy zákonný podklad pro vzájemné poskytování si těchto informací. K této spolupráci může docházet jak z vlastní iniciativy územního samosprávného celku, tak i na základě vyžádání si informací od územního samosprávného celku.

Primárně je však třeba apelovat zejména na jednotlivé členy zastupitelstev, aby **souběh výkonu funkcí a výši jejich odměn, jakož i změny těchto skutečností oznamovali příslušným územním samosprávným celkům**.

Byť to zákon výslovně nestanoví, může dle našeho názoru územní samosprávný celek požadovat (např. formou prohlášení, zápisu ze zasedání příslušného zastupitelstva, výpisem usnesení) po členu zastupitelstva i informace, zda dotyčný je či není členem zastupitelstva jiného územního samosprávného celku, od jakého okamžiku a v jaké funkci, zda je pro výkon funkce uvolněn či nikoliv a jaká mu za výkon funkce náleží odměna. Rovněž lze vyžadovat informace, zda dotyčný je či není poslancem, senátorem či členem vlády, včetně přesného okamžiku vzniku této funkce.